

N:o 134.

Af herr **Bogren m. fl.**, om tillägg till § 27 mom. a) gällande värnpliktslag.

Sveriges folk är ett försvarsvänligt folk. Ett vackert utslag af denna försvarsvänlighet är den frivilliga skarpskytterörelsen, som nästa år kan fira sitt 50-årsjubileum i vårt land. Då skarpskytteföreningar i början af 1860-talet här bildades, strömmade män ur snart sagdt alla åldrar och samhällsklasser till dessa föreningar. Regeringen försummade icke heller att tacksamt mottaga den kraft, som i denna fosterländska rörelse tillfördes vårt försvar. Genom K. M:ts författning af den 8 mars 1861 fick den frivilliga skarpskytterörelsen sin plats anvisad i det allmänna försvaret, och i den kungl. kungörelsen af den 11 augusti 1863 göres följande tillägg till paragraf 15 i den kungl. kungörelsen af den 13 november 1860 angående den allmänna beväringen:

»När beväringsskyldig, som bland allmänna beväringsskyldiga inmönstras, är aktiv medlem af frivillig skarpskytteförening och företer skriftligt betyg, undertecknad af öfverbefälhafvaren för den kår, han tillhör, jämte en af chefen för närmaste regemente eller kår i armén tillförordnad, i tjänst varande officer, därom, att den beväringsskyldige under minst ett år deltagit i skarpskyttekårens öfningar, utförda i öfverensstämmelse med det för armén gällande exercisreglemente, och äger den färdighet i vapenöfning, marsch och manöver, som motsvarar läraktig beväringsskyldiges efter första årets möte samt därjämte förvärfvat den skjutfärdighet, som är i målskjutningsinstruktionen för rekryt i armén bestämd såsom villkor för

approbation till soldat, må sådan beväringsskyldig befrias från deltagande i första årets vapenöfning med den allmänna beväringen.» Genom denna bestämmelse skipades ej blott rättvisa mot de unga skarpskyttarne, utan allmänhetens intresse för de frivilliga vapenöfningarna erhöi en reell grund för sitt fortbestånd.

Alltmer arbetade sig de moderna åsikterna om det väsentliga i försvarsöfningarna fram. Man fäste, åtminstone förklarades detta officiellt, mindre vikt vid gevärsföringar och marschöfningar, för så vidt dessa senare afsågo vissa paraduppvisningar och uppställde i stället som hufvudmål för de militära öfningarna att bibringa de unga god skjutfärdighet samt förmåga att röra sig i och begagna sig af olika terrängförhållanden. Med glädje utbytte de unga frivilliga de oftast meningslösa marsch- och gevärsöfningarna mot de mera praktiska skjutöfningarna. Så ombildades under senare hälften af 1870-talet de flesta då befintliga skarpskytteföreningarna till skyttegillen, och i kungörelsen af den 20 december 1878 tilldelade K. M:t dessa skyttegillen statsunderstöd för inköp af ammunition och den 20 april 1883 utfärdade K. M:t reglemente för de frivilliga skytteföreningarnas täflingsskjutningar inom föreningens länsförbund och för hela landet. År 1888 den 24 januari anslogs af för ändamålet af Riksdagen beviljade medel 1 krona pr år och aktiv medlem i skyttegille, hvilket anslag den 30 december 1890 fördubblades på samma gång vissa summor anvisades till pris för täflingsskjutning. Det kungl. brefvet af den 15 december 1893 angifver »grunderna för det frivilliga skytteväsendets omorganisation», förnyade i kungl. brefvet af den 21 juli 1903. I kungl. brefvet af den 31 maj 1898 utfärdas förnyad stadga för skytteförbundens allmänna representantmöte och centralstyrelse och kungl. brefvet af den 27 maj 1904 innehåller instruktion för de af Kungl. Maj:t förordnade ledamöterna i skarpskytteförbundens styrelse. Kungl. breffen af den 30 mars och 8 juni 1906 innehålla förnyade föreskrifter om utlåning af arméns gevär till frivilliga skyttegillen. Då härtill kommer, att Riksdagens anslag till den frivilliga skytterörelsen år för år ökats och nu är uppe i cirka 900,000 kronor, så framgår häraf tydligt, att regering och Riksdag i hög grad gifvit denna fosterländska rörelse sitt erkännande. De årligen från skyttegillen och deras förbund ingående rapporterna visa ock, att den skjutfärdighet, dessa gillen redan nu kunna bibringa sina medlemmar, väl tål jämförelse med den skjutskicklighet de värnpliktige i allmänhet erhålla i rekrytskolan. Då så är förhållandet, och då man tager i betraktande de afsevärda uppoffringar i tid och äfven pengar till ammunition m. m., som

aktiva medlemmar i frivilliga skytteföreningar måste vidkännas, synes det det vara förenligt med både lämplighet och rättvisa, att till § 27 mom. a) i värnpliktslagen af den 14 juni 1901 fogas ett tillägg af liknande innehåll som den här ofvan anförda kungl. kungörelsen af den 11 augusti 1863 eller att värnpliktig, som är aktiv medlem i af staten understödd skytteförening och företer bevis, utfärdadt af den af vederbörande militärmyndighet förordnade instruktören därom, att han äger den elldisciplin, som erfordras för att upptagas i föreningens tredje klass, måtte få fullgöra sin rekrytutbildning på 100 dagar, således 50 dagars afkortning. Ett sådant medgifvande skulle locka största delen af våra ynglingar för att icke säga alla, in i de frivilliga skytteföreningarna, hvilka åter utan ett liknande medgifvande torde nog snart tyna bort.

Med en sådan lindring i rekrytutbildningen skulle för staten, näringarna och de värnpliktige följa högst afsevärda ekonomiska fördelar utan att den värnpliktiges militära utbildning i någon mån därför blefve mindre tillfredsställande.

Med anledning af hvad jag här haft äran anföra, vågar jag föreslå Riksdagen

att för sin del besluta, att efter moment a) i paragraf 27 värnpliktslagen af den 14 juni 1901 insättes följande:

Värnpliktig, som approberats till tredje klass i en af staten erkänd skytteförening eller äger därmed jämförlig skjutskicklighet, må medgifvas en afkortning af den för rekrytutbildning anslagna tiden med en tredjedel.

Lagutskottet, till hvilket denna motion torde remitteras, anmodas i densamma vidtagna de redaktionella ändringar, som kunna anses behöfliga, eller i öfrigt de åtgärder, att syftet med motionen vinnes.

Stockholm den 26 januari 1909.

Oscar Bogren.

Karl Otto.

Gust. Månsson.

S. J. Larsson.